

Motorlu kara taşıtları Vergisi Kanunu

(Resmî Gazete ile yayımı : 23 . 2 . 1963 - Sayı : 11342)

No.
197

Kabul tarihi
18 . 2 . 1963

BİRİNCİ BÖLÜM

Mevzu, tarifler, mükellef ve istisnalar

Verginin mevzuu

MADDE 1. — Karayolları Trafik Kanununa göre trafik şube veya bürolarında kayıt ve tes-cil edilmiş olan motorlu taşıtlarla lâstik tekerlekli traktörler Motorlu kara taşıtları Vergisine tabidir.

Tarifler

MADDE 2. — Bu kanunda kullanılan tâbirlerin taşıdıkları anlamlar aşağıda gösterilmiştir :

1. Motorlu taşıt : Karayolunda insan, hayvan ve eşya taşıma-yı yarıyan ve makina kuvve-tiyle hareket eden araçlardır.
2. Motosiklet : Yere devamlı olarak değen en fazla üç tekerleği bulunan, genişliği 160 san-timetreyi, uzunluğu 4 metreyi ve yüklü ağırlığı 750 kilogramı geçmeyen, sepetli veya sepetsiz, motorlu araçlardır. Karoseri yük veya yolcu taşıyabilecek şekilde sandıklı veya özel biçimli yapılmış üç tekerlekli motosikletlere «yük - yolcu motosikleti» denir.
3. Otomobil : Yapılışı itibariyle şoföründen başka, oturmaları şartıyla en çok 7 yolcu alabi-len, insan taşımak için imal edilmiş olan ve bu maksatla kullanılan, yerle temas halinde 3 veya 4 tekerleği bulunan motorlu taşıtlardır. (Station - Wagon, Ranch - Wagon ve benzerleri bu sınıfa dâhildir.)
4. Kaptıkaçtı : Şoföründen başka oturmaları şartıyla en çok 7 yolcu alabilen, insan taşı-mak için imal edilmiş olan ve bu maksatla kullanılan, yerle temas halinde 4 tekerleği bulunan, şekil ve yapılışı itibariyle otomobilden farklı olan motorlu taşıtlardır. (Garry - all, Travel - all, Jeep - station ve benzerleri bu sınıfa dâhildir.)
5. Minibüs (küçük otobüs) : Şoföründen başka oturmaları şartıyla 8 ilâ 10 yolcu alabilen, insan taşımak için imal edilmiş olan ve bu maksatla kullanılan motorlu taşıtlardır.
6. Kamyonet : Bir tona kadar (bir ton dâhil) yük taşımak için imal edilmiş olan, bu maksatla veya Karayolları Trafik Kanunu ve Tüzüğündeki bu cins taşıtlara ait yolcu nakliyatı ile ilgili şartları sağlamak kaydıyla, insan taşımak gayesiyle de kullanılabilen motorlu taşıtlardır.
7. Panel : İnsan veya yük taşımak maksadiyle imal edilmiş ve sonradan yapılacak her hangi bir tadille otomobil veya benzeri taşıt haline getirilmesi mümkün, arka kısmı kapalı motorlu ta-şıtlardır.
8. Arazi taşıtı : Karayollarında yolcu veya yük taşıyabilecek evsafa olmakla beraber bütün tekerlekleri muharrik olan veya olabilen motorlu taşıtlardır.
9. Otobüs : Şoföründen başka oturmaları şartıyla 10 kişiden fazla yolcu alabilen, insan taşı-mak için imal edilmiş olan ve bu maksatla kullanılan motorlu taşıtlardır. (Trolleybüsler de bu si-nifa dâhildir.)
10. Kamyon : Bir tondan fazla yük taşımak için imal edilmiş olan, bu maksatla veya Kara-yolları Trafik Kanunu ve Tüzüğündeki bu cins taşıtlara ait yolcu nakliyatı ile ilgili şartları sağla-mak kaydıyla insan taşımak gayesiyle de kullanılabilen motorlu taşıtlardır.

11. Lâstik tekerlekli traktör : Karayolunda insan, hayvan ve eşya nakliyatı da yapabilen lâstik tekerlekli traktörlerdir.

12. Net ağırlık : Karayolları Trafik Tüzüğü'nün ikinci maddesinin 61/b fıkrasındaki mânâyı tazammun eder.

13. Kayıt ve tescil : Karayolları Trafik Kanunu gereğince trafik şube veya bürolarınca yapılan kayıt ve tescil ifade eder.

14. Özel taşıt : Binek olarak özel hizmetlerde kullanılan otomobil, kaptıkaçtı, minibüs, kamyonet, panel ve arazi taşıtıdır.

15. Taksi : Taksimetre, tarife, pazarlıkla veya sair şekillerde tesbit olunan ücretle, yolcu taşıyan otomobil, kaptıkaçtı, minibüs, kamyonet, panel ve arazi taşıtıdır.

16. Yaş : Motorlu kara taşıtlarında model yılına göre geçen süredir. Bu süre takvim yılı itibariyle tesbit edilir.

Mükellef

MADDE 3. — Motorlu kara taşıtları Vergisini, adlarına motorlu taşıt veya lâstik tekerlekli traktör kayıt ve tescil edilmiş olan gerçek veya tüzel kişiler ödemekle mükelleftir.

İstisnalar

MADDE 4. — Aşağıda yazılı motorlu taşıtlar vergiden müstesnadır :

a) Devlete, katma bütçeli idarelere, belediyelere, il özel idarelerine ve köy tüzel kişiliklerine ait taşıtlar;

b) Karşılıklı olmak şartıyla, yabancı devletlerin Türkiye'de bulunan elçilik ve Konsolosluklarıyla, elçi, maslahatgüzar ve konsoloslarına (fahri konsoloslar hariç) ve o devletin uyruğunda bulunan elçilik ve konsolosluk memurlarına ve merkezi Türkiye'de bulunan milletlerarası kurullar ile bu kurulların yabancı uyruklu memurlarına ve milletlerarası kurulların Türkiye'deki temsilcilikleri ile bu temsilciliklerin yabancı uyruklu memurlarına ve resmî bir görev için yurda gelen delege ve heyetlere ve bu heyetlere mensup yabancı uyruklu kişilere ait taşıtlar;

c) Bizzat mâlûller tarafından kullanılan hususi tertibatlı taşıtlar.

İKİNCİ BÖLÜM

Vergileme ölçü ve nispetleri

I sayılı tarife

MADDE 5. — Binek olarak özel hizmetlerde kullanılan otomobil, kaptıkaçtı, minibüs, kamyonet, panel ve arazi taşıtı, aşağıdaki I sayılı tarifeye göre vergilendirilir.

I - Sayılı tarife

Taşıtların yaşları ve ödiyecekleri yıllık vergiler

Taşıtların net ağırlığı	16 ve daha yukarı yaşlar			
	1 - 3 yaş Lira	4 - 5 yaş Lira	6 - 15 yaş Lira	Lira
950 kilo ve daha aşağı	432	396	324	252
951 - 1 200 kilo	780	684	552	396
1 201 - 1 600 kilo	1 500	1 320	1 044	744
1 601 - 1 800 kilo	2 304	2 016	1 584	1 104
1 801 ve daha yukarı	4 248	3 708	2 892	1 992

II - Sayılı tarife

MADDE 6. — Taksimetre, tarife, pazarlıkla veya sair şekillerde tesbit olunan ücretle yolcu taşıyan otomobil, kaptıkaçtı, minibüs, kamyonet, panel ve arazi taşıtı ile diğer bilûnum motorlu kara taşıtları ve lâstik tekerlekli traktörler aşağıdaki II sayılı tarifeye göre vergilendirilir.

II - Sayılı tarife

Taşıtların cins ve vasfı	Taşıtların yaşları ve ödiyecekleri yıllık vergiler	
	1 - 10 yaş Lira	11 ve daha yukarı yaşlar Lira
Motosiklet	72	60
Yük - yolcu motosikleti	96	84
Net ağırlığı 1 200 (dâhil) Kg. a kadar otomobil	144	132
Net ağırlığı 1 201 - 1 800 (dâhil) Kg. arasında olan otomobil	192	180
Net ağırlığı 1 801 Kg. veya daha fazla olan otomobil	240	216
Kamyonet, kaptıkaçtı, minibüs, panel ve arazi taşıtı	192	180
İstiap haddi 5 (dâhil) tona kadar kamyon veya oturma yeri 25 (dâhil) kişiye kadar otobüs, trolleybüs ve benzerleri	216	204
İstiap haddi 5 tondan fazla olan kamyon veya oturma yeri 25 kişiden fazla olan otobüs, trolleybüs ve benzerleri	240	228
Lâstik tekerlekli traktörler	144	132

Zirai Gelir Vergisi mükellefi olmıyan kişilerin, munhasıran kendi ziraat işlerinde kullandıkları lâstik tekerlekli traktör bu vergiye tabi değildir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Mükellefiyetin başlaması ve sona ermesi, tarh, tebliğ ve ödeme

Mükellefiyetin başlaması

MADDE 7. — Motorlu kara taşıtlarının trafik şube veya bürolarına kayıt ve tescili ile mükellefiyet başlar.

Mükellefiyetin sona ermesi

MADDE 8. — Motorlu kara taşıtlarının trafik şube veya bürolarınca kayıtlarının silinmesi halinde silinmeyi takibeden ay başından itibaren mükellefiyet sona erer.

Verginin tarh ve tebliği

MADDE 9. — Motorlu kara taşıtları Vergisi, taşıtların kayıt ve tescilinin yapıldığı yerin vergi dairesince bütçe yılının ilk ayında yıllık olarak tahakkuk ettirilir.

Yıllık vergi tutarının 1/12 si aylık vergi sayılır.

Tarh olunan vergi bir defaya mahsus olmak üzere mükellefe ihbarname ile tebliğ olunur.

Mükellefiyet devam ettiği müddetçe mütaakip yıllar için bu vergi ayrıca tebliğ olunmaz ve vergi bütçe yılının ilk gününde tebliğ edilmiş sayılır.

Yıl içinde mükellefiyete giriş ve çıkış

MADDE 10. — Bütçe yılı içinde mükellefiyeye giriş halinde vergi, kayıt ve tescilin yapıldığı ayı takibeden ay başından itibaren hesabelenip bir ay içinde tahakkuk ettirilir.

Bütçe yılı içinde mükellefiyetten çıkan taşıt, mükellefiyetten çıktığı ayın sonuna kadar vergiye tabidir.

Vergiye müessir değişiklikler

MADDE 11. — Yıl içinde verginin artırılması veya azaltılmasını icabettiren değişiklikler bu değişikliğin vukuunu takibeden ay başından itibaren nazarı itibara alınır ve yeni duruma göre hesaplanan vergi mükellefe tebliğ olunur.

Mali yıl içindeki yaş değişiklikleri o yılın mükellefiyetinde nazara alınmaz.

Bütçe yılından daha yeni model taşıtlar taallük ettiği bütçe yılındaki modele göre vergilendirilir.

Verginin ödenmesi

MADDE 12. — Motorlu kara taşıtları Vergisi, taşıtların kayıt ve tescil edildikleri yerin vergi dairesine Haziran ve Aralık ayları içinde iki eşit taksitte ödenir.

Yıl içinde mükellefiyete girilmesi halinde, tahakkuk eden vergi, iki eşit taksitte, yukarıki fıkrada yazılı zamanlarda; ilk taksit zamanı geçmiş ise verginin tamamı Aralık ayında, son taksit zamanı da geçmiş ise, tahakkuk ettiği ay içinde ödenir.

Yıl içinde mükellefiyetten çıkış halinde, o yıl için tahakkuk ettirilmiş vergiden, kayıt ve tescilin silindiği ayı takibeden aylara isabet eden miktarı, ödenmemişse terkin olunur, ödenmişse bir yıl içinde talebedilmek kaydıyla mükellefine iade edilir.

Taksit ayı gelmeden veya taksit ayı içinde mükellefiyetten çıkan taşıtların vergileri, taşıtın mükellefiyetten çıktığı ay içinde ödenir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM**Çeşitli hükümler***Bildirme*

MADDE 13. — a) Trafik şube veya büroları kayıt ve tescil ettikleri motorlu kara taşıtlarını, bu taşıtların cins, nevi, nitelikleri ve kullanım maksatları ile verginin alınmasına esas olabilecek diğer bilgileri ve bunlarda vukua gelen değişiklikleri, kayıt ve tescilin yapıldığı ve değişikliğin tesbit olunduğu tarihten itibaren bir ay içinde ilgili vergi dairesine bildirmeye mecburdurlar.

Bu mecburiyetleri yerine getirmiyen trafik şube veya bürolarının ilgili memurları hakkında,

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 150 nci maddesinin 1 - 3 bendinde yazılı olanlar için uygulanan ceza hükmolunur.

b) Motorlu Kara Taşıtları Vergisi mükellefleri, adlarına kayıt ve tescil edilmiş bulunan taşıtları, bu taşıtların cins, nevi, niteliklerini ve kullanım maksatları ile verginin alınmasına esas olabilecek diğer bilgileri ve bunlarda vukua gelen değişiklikleri, kayıt ve tescilin yapıldığı veya değişikliğin vukubulduğu tarihten itibaren bir ay içinde ilgili vergi dairesine bildirmeye mecburdurlar.

Bu mecburiyetlere riayet etmeyenler hakkında, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 352 nci maddesine bağlı usulsüzlük cezalarına ait cetvelin (ihtar 2) sırasına göre ceza kesilir.

Gider kaydedilmeme hali

MADDE 14. — Bu kanuna bağlı 1 sayılı tarife gereğince hususi taşıtlardan alınan vergi ve cezalar Gelir ve Kurumlar vergilerinin matrahlarının tesbitinde gider olarak kabul edilmez.

Şekle riayet mecburiyeti

MADDE 15. — Taksi olarak kullanılan otomobil, kaptıkaçtı, minibüs, kamyonet, panel ve arazi taşıtı sahipleri kayıt ve tescil tarihinden itibaren plâka ile birlikte taksi kelimesini ifade eden (T) işareti takmaya ve damalı kuşak çizdirmeye mecburdurlar. Bu mecburiyetlerden her hangi birine riayetsizlik halinde, riayetsizliğin devam ettiği müddetçe bu taşıtlar I sayılı tarife göre vergilendirilir.

Kaçakçılık cezası uygulanan haller

MADDE 16. — Plâka ile birlikte taksi kelimesini ifade eden (T) işareti takılan ve damalı kuşak çizdirilen taşıtların devamlı bir şekilde özel hizmetlerde binek olarak kullanılması halinde, bu taşıtların vergileri I sayılı tarifeye göre düzeltilir ve ayrıca mükellefleri hakkında Vergi Usul Kanununun kaçakçılık hükümleri uygulanır.

Paylar

MADDE 17. — Bu kanun gereğince alınan Motorlu Kara Taşıtları Vergisi ile Karayolları Trafik Kanununa göre trafik zabıtasınca tahsil olunan cezaların yıllık tahmini üzerinden % 11 nisbetinde belediyelere, % 3 nisbetinde il özel idarelerine, % 19 nisbetinde müşterek trafik fonuna verilmek üzere Maliye Bakanlığı bütçesine ödenek kaydolunur.

Yıl sonunda sağlanan gelir bütçeye konan ödeneklerden fazla veya eksik olduğu takdirde keyfiyet ertesi yıl ödeneklerinin hesabında nazara alınır.

Belediyelere, il özel idarelerine ve müşterek trafik fonuna ait ödeneklerin her ay sonunda eşit taksitler halinde ve bir önceki yılın hâsılât fazlası ertesi yılın birinci ayı sonunda toplanan İçişleri Bakanlığı emrine ayrı ayrı üç hesaba kaydedilmek üzere İller Bankasına tediye olunur.

İller Bankasında İçişleri Bakanlığı emrinde her ay toplanan bu paralardan:

1. Belediyelere ve il özel idarelerine aidolanları bankaca en geç ertesi ayın 15 ine kadar belediyelerin ve illerin son genel nüfus sayımındaki nüfus miktarlarına göre kendilerine dağıtılır.

Bu paylar belediyeler ve il özel idarelerinin borçlarına mahsubedilmez.

2. Müsterek trafik fonuna aidolanları, mahallî idareler, Emniyet ve Karayolları genel müdürlüklerince seçilen birer şahıstan tesekkül edecek bir komisyonun, belediyelerin ve il özel idarelerinin bizzat basarma imkânı bulamadıkları trafik mevzuu ile ilgili hizmetlerinin ifası için yapacakları teklifleri inceliyerek hazırlayacağı bir yıllık program dairesinde Mahallî İdareler Genel Müdürlüğünün teklifi ve İçişleri Bakanının tasdiki ile ilgili belediyeler ve il özel idarelerine tahsis olunur.

Bu paralar adı geçen mahallî idarelerce hiçbir şekilde tahsis maksadı dışında kullanılmaz.

Kaldırılan hükümler

MADDE 18. — 6936 sayılı Hususi Otomobil Vergisi Kanunu ile 232 sayılı Kanunla değişik 6085 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 9 ncu maddesi kaldırılmıştır.

Geçmiş yıllara ait vergi ve resimler

GEÇİCİ MADDE 1. — 1962 ve daha önceki bütçe yıllarına ait Hususi otomobil Vergisi, Trafik Resmi ve bunlara ait cezaların eski hükümlere göre alınmasına devam olunur.

GEÇİCİ MADDE 2. — Bu kanun gereğince tahsil olunacak Motorlu Kara Taşıtları Vergisi 1963 mali yılı bütçesi (B) cetvelinde Hususi Otomobil Vergisi adlı 16 ncı bölüme gelir kaydedilir.

Yürürlük tarihi

MADDE 19. — Bu kanun 1 Mart 1963 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme yetkisi

MADDE 20. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

		Millet Meclisi, Cumhuriyet Senatosu	
		1/396	1/183
Cumhurbaşkanlığına yazılan tezkerenin tarih ve numarası	: 20.2.1963		
Bu kanunun yayımının Başbakanlığa bildirildiğine dair Cumhurbaşkanlığından gelen tezkere- nin tarih ve numarası	: 21.2.1963	4/82	

Bu kanunun görüşmelerini gösteren tutanakların Cilt, Birleşim ve Sayfa numaraları :

Millet Meclisi Tutanak Dergisi			C. Senatosu Tutanak Dergisi		
Cilt	Birleşim	Sayfa	Cilt	Birleşim	Sayfa
11	38	388	10	44	53
12	45	104,128:144,156, 218:221		45	87
				46	162:169,184,192: 193,239:241

Millet Meclisi 78 S. Sayılı basmayazı Millet Meclisi 45 nci Birleşim Tutanak dergisine, Cumhuriyet Senatosu 81 S. Sayılı basmayazı Cumhuriyet Senatosu 46 ncı Birleşim Tutanak dergisine bağlıdır.

Bu kanunu görüşen komisyonlar : Millet Meclisi Bayındırlık, İçişleri, Maliye ve Plân komisyonlarından kurulan Geçici Komisyon ile C. Senatosu Malî ve İktisadi İşler ve Bütçe komisyonlarından kurulan Geçici Komisyon.